

[Fuglsang.]

for, at en 11 timers arbejdsdag for et sådant ung menneske ikke kunne betragtes som normal arbejdstid, men Arbejdsmandsforbundet tabte sin sag.

Hertil kommer, at der i løbet af de sidste år er sket en ret voldsom teknisk ændring af landbrugets struktur, som i høj grad ændrer arbejdsforholdet på dette område. Denne strukturændring har medført nye farer, som efter min mening gør særlige sikkerhedsforanstaltninger for de unge nødvendige. Det er et af de områder, hvor jeg mener det er nødvendigt at ændre arbejdsbeskyttelsesloven.

Jeg er fuldkommen klar over, at også landbruget kan have sine særlige problemer, som der må tages hensyn til, men det bør efter min mening ikke ske på en sådan måde, at man stiller landbrugets medhjælper dårligere end andre fags arbejdere.

Den uklarhed, jeg allerede har nævnt, gælder faktisk hele medhjælperloven, i hvert fald i vidt omfang. I § 7 siges om kosten, at den skal være god, sund og tilstrækkelig; men det siger faktisk ikke ret meget om selve kosten, og det giver ikke domstolene nogen rettesnor at afsige kendelser efter. Vi så da også, da loven i sin tid var til behandling i en kommission, hvor store forskelle i opfattelsen der var med hensyn hertil. Fra arbejdsgiverside mente man, at det afgørende måtte være, hvad husbonden anså for at være „god, sund og tilstrækkelig kost“, medens man fra arbejderside mente, at man burde tage hensyn til, hvad ernæringsvidenskaben mere konkret havde fundet frem til.

Uden i øvrigt at komme ind på dette samt på logiforholdene, som efter min mening mange steder heller ikke er tilstrækkelige, er der efter vor opfattelse i høj grad noget utilfredsstillende ved, at man på denne måde fortsat sammenknytter tjenesteforholdet med kost og logiforhold. Det er noget, som hører en svunden tid til, en mere patriarkalsk, men ikke altid mere idyllisk tid, en tid, da lønnen i høj grad bestod af naturalier, da tjenestedrengens løn var kost, logi, vadmelbukser, træsko og en blank sølvdaler. I vore dage er det patriarkalske forhold på alle samfundets områder, også inden for landbruget, kun en tom skal, som imidlertid i dette tilfælde

stiller medhjælperen direkte eller indirekte i et afhængighedsforhold, der ikke kan være til gavn for medhjælperen.

Må jeg til slut henvise til, at Danmark efterhånden er det eneste skandinaviske land, der opretholder en sådan lovgivning. Det kan ikke være rigtigt, at vort landbrugs struktur i den grad adskiller sig fra f. eks. de store mellem- og sydsvenske landbrugsområders forhold, at det skulle motivere en sådan forskelsbehandling af arbejdskraften. Man taler så meget om nordisk fællesfølelse, fælles nordisk arbejdsmarked o. s. v.; skulle man så ikke gå det skridt videre at bringe Danmark på højde med de andre nordiske lande også i arbejdsmæssig henseende?

Med disse bemærkninger vil jeg anbefale det fremsatte forslag til folketingsbeslutning til tingets videre velvillige behandling.

Bladt: Mit parti vil gerne være med til at fremme en lovgivning til afløsning af medhjælperloven af 1921, som i dag må siges at være udtryk for en urimelig forskelsbehandling i forhold til de øvrige kategorier af arbejdere i vort land. Vi er også stærkt interesseret i, at sådanne lovændringer bliver gennemført snarest muligt. Baggrunden for, at der i 1938 blev nedsat en kommission til undersøgelse af medhjælperens forhold, var jo den udvikling, der var i gang: at stadig flere af de unge i landbrugerhvervet søgte ind til byernes industrierhverv, hvorfor man anså det for påkrævet, at der gennemførtes ændringer i medhjælperloven, som sikrede de unge bedre vilkår og en bedre personlig retsbeskyttelse. Hovedformålet var at gøre medhjælperstillingen mere tiltrækkende og derved bevare arbejdskraften for landbruget.

Kommissionsbetænkningen af 1938 indeholdt et lovudkast, der på mange punkter var en forbedring i forhold til 1921-loven, men som altså aldrig er blevet ophøjet til lov. Det nævnte lovudkast byggede dog helt og fuldt på principperne i 1921-loven og den gamle tyendelov af 1854, og når vi nu skal drøfte en ny lovgivning på dette område, må det efter min opfattelse ske på et helt nyt principielt grundlag. Det kan ikke være rigtigt, at man, medens arbejdere og mange andre i øvrigt har